ÅRSPLAN 22/23

FUS

Rishagen

INNHOLDSFORTEGNELSE

Lederen

1 Om årsplanen og FUS sine mål for barnehagene

Visjon

Verdier

Hovedmål

2 Om barnehagen

Satsningsområde og overordna mål

3 Vårt verdigrunnlag

Barn og barndom, demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd

Bærekraftig utvikling

Livsmestring og helse

4 Barnehagens formål og innhold

Sosioemosjonell støtte og veiledning

Organisering og ledelse

Læringsstøtte

Språk i barnehagen – mye mer enn bare prat

5 Barns medvirkning

Slik sikrer vi barns medvirkning

6 Samarbeid

Foreldresamarbeid

7 Overganger

Overgang hjem/barnehage

Overgang base/base

Overgang barnehage/skole

8 Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Lærende organisasjon

LEDEREN

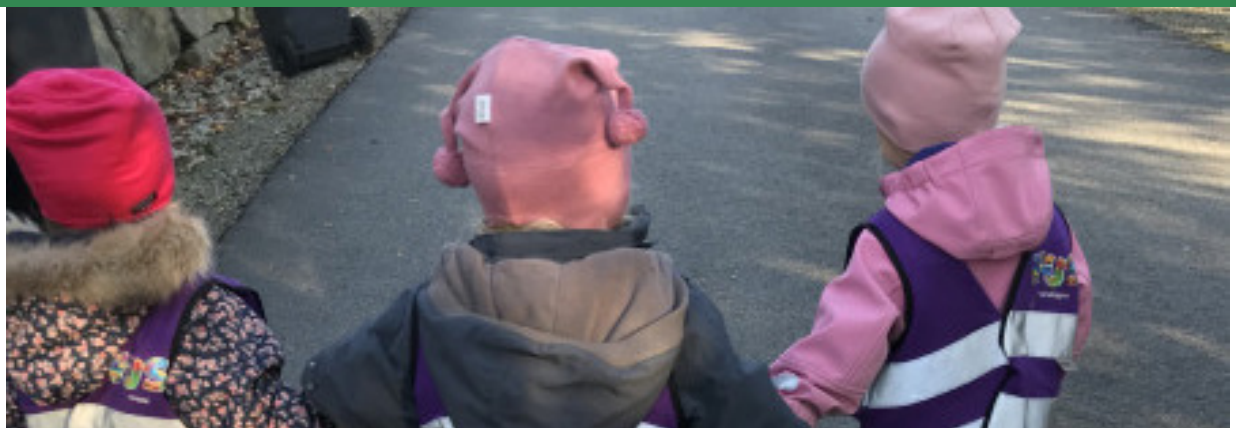

Årsplanen er et arbeidsdokument som beskriver hvordan vi skal praktisere Barnehageloven, Rammeplanen og....har du sovna?

Sett deg godt til rette, for det du nå holder i hånda er faktisk alt annet enn et kjedelig dokument. Bli med på innsiden av årsplanen vår. Du vil ikke angre!

Du har fått barn, søkt barnehageplass, og nå sitter du her med barnet ditt i Rishagen FUS barnehage.

Vet du egentlig hva det innebærer?

Vi kan godt bruke fine, flotte og svulstige ord. Slenge inn en klisjé og to, og prøve å snakke oss selv opp i skyene. Men hva godt gjør det?

Ord er ingenting uten handling. Vi er trygge på vår egen kompetanse. Vi skal tørre å snakke høyt, og vi skal tørre å gå nye veier. I Rishagen FUS barnehage har vi tro på at vi hver dag er med på å bidra til at ditt barn skal komme ett steg nærmere den beste utgaven av seg selv. En utgave som er nysgjerrig på hva livet har å tilby, og som har med seg verktøyene som gjør det rusta til å ta imot utfordringene som venter.

Hvordan gjør vi egentlig det?

Vi jobber med utgangspunkt i Arne Holtes 7 psykiske helserettigheter. Som dere vil se senere i årsplanen, setter vi barnet i fokus. Som barn i Rishagen skal en bli sett, hørt og verdsatt. Barna får medvirke i sin egen hverdag, og de ansatte går på jobb med en nysgjerrighet rundt hvilket magisk sted denne dagen kan ta oss. Gjennom våre relasjoner til barna og dere som foreldre, staker vi ut retningen vi har størst tro på for ditt barn, og legger ut på denne reisen sammen.

Er det viktigste å lære alfabetet, tegne prinsesser eller telle til 20 på engelsk? Eller er det viktig å være en god venn, vise empati, tåle motgang og ha visshet om at en er en viktig del av fellesskapet? Det viktigste vi har til felles med dere, er at vi alle ønsker det beste for akkurat ditt barn. Barna blir formet av verdiene de møter både hjemme og i barnehagen. Ettersom vi er eksperter på barn.,og dere er eksperter på deres barn., kan vi sammen løfte dem til uante høyder. Med vår stadig voksende fagkunnskap ønsker vi å være en kilde til informasjon og veiledning. Det innebærer blant annet at vi ønsker dialog og kommunikasjon utover det lille «ha det-et» ved henting.

Det skal altså være rom for å tilbakemeldinger, refleksjoner og utfordringer.

Hver dag er forskjellig, og ikke alle oppleves like enkle. Derfor er det også vårt ønske å møte foreldrene på deres følelser, og bidra med vår kunnskap. Vårt syn er at vi er alle er menneskelige, og ingen at ønsker å møte et robotsvar i andre enden.

Så?

Sitter du igjen med en nysgjerrighet på hvem vi er, og hvor vi skal,? Da kan du ikke gå glipp av det som møter deg i del 1 av årsplanen. Det er rett og slett GULL.

Våre dyktige ansatte har tatt for seg viktige temaer som for eksempel: språk, lekemiljø, overganger, tur/utemiljø,. Videre nevnes også satsningen vår «Robuste barn» på en utrolig spennende måte.

Det å være en del av en større kjede bærer med seg store fordeler, som du kan lese mer om i andre delen av årsplanen. FUS-kjeden er en pulserende organisasjon, der vi til enhver tid streber etter å være ledende i landet. Nyere forskning viser tydelig viktigheten av voksenrollen. Derfor jobber FUS kontinuerlig med lederutvikling og å løfte den faglige kunnskapen til alle våre ansatte.

FUS kjedens store faglige satsing heter "Barnet først". Endelig har vi fått et verktøy som måler kvalitet og gir oss en score på tilbudet vi leverer. Denne satsingen har gitt den konkurransedrevne gjengen i Rishagen ekstra motivasjon til å strekke oss om mulig enda lenger, for å gi barna den beste starten på resten av livet.

Den siste delen av årsplanen er litt mer for spesielt interesserte. Denne omhandler våre styringsdokumenter som rammeplanen, barnehageloven, FNs barnekonvensjon etc. I tillegg inneholder den en del informasjon om våre viktige samarbeidspartnere; Gjesdal kommune og instanser som PPT, barnevernet og helsestasjonen.

Vi er utrolig takknemlige for de samarbeidspartnerne vi har, og den støtten vi har i ryggen! De gjør at vi hver dag kan få utøve den jobben vi er best på!

1 OM ÅRSPLANEN OG FUS SINE MÅL FOR BARNEHAGENE

Denne årsplanen skal vise hvordan barnehagen jobber for å oppfylle kravene i den nasjonale rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver. Årsplanen skal også beskrive hvordan vi jobber for å nå FUS sine felles målsetninger for barnehagene.

VISJON

Sammen gir vi barndommen verdi:
Vennskap, lek og glede og hverdagsmagi

Visjonen er vår ledestjerne og den staker ut en retning for hva vi ønsker at FUS barnehagene skal oppnå – nå og i fremtiden. Visjonen er det vi strekker oss etter hver dag i møte med barn, foreldre og kollegaer.

Våre metoder for å jobbe mot visjonen:

VERDIER

Glødende, skapende og tilstedeværende

Verdiene er kulturbærerne i FUS. Verdiene forteller hva vi står for, hva vi tror på og hva som er viktig for oss. De er en kilde til motivasjon og inspirasjon i det daglige arbeidet i barnehagen på veien for å virkeliggjøre visjonen.

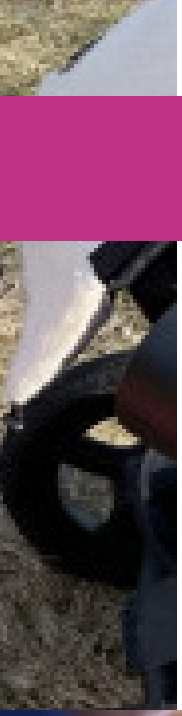

HOVEDMÅL

- FUS barn har et positivt selvbilde
- FUS barn er trygge og forskende, trives i lek og har vennekompetanse
- FUS barn gleder seg til "resten av livet", og vet at de har påvirkningsmulighet og at innspillene deres teller
- FUS barn har det gøy i barnehagen

I FUS barnehagene har vi et felles slagord, «Barnet først». Det innebærer at alt vi gjør skal være til barnets beste. «Barnet først» er også navnet på vår kompetanseutvikling, der målet er et likeverdig barnehagetilbud av høy kvalitet i alle våre barnehager.

Vi bygger robuste barn

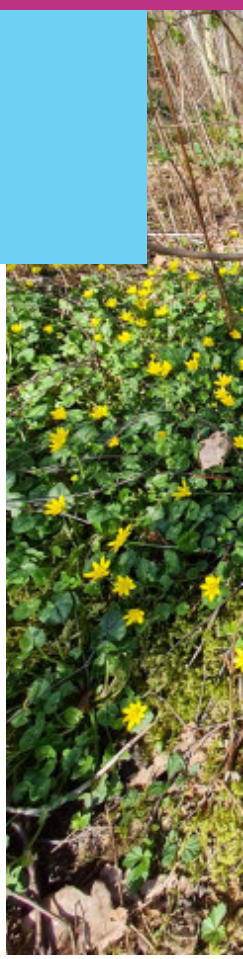

SATSNINGSOMRÅDE OG OVERORDNA MÅL

Det er nå det skjer. Det er nå livet er. Vi ønsker å bruke hvert møte og hver dag til å legge et godt grunnlag for resten av livet til hvert enkelt barn. I Rishagen FUS barnehage ønsker vi å bygge robuste barn.

De første 6 årene av et menneskes liv kalles "gullårene". Barnets hjerne er som svamp som suger til seg kunnskap, og opplevelser. De utvikler seg lynraskt, er læringsdyktige og mottagelige samtidig som de stadig gjør seg nye erfaringer. Alle erfaringene setter spor og kan påvirke barnets utvikling og veien videre i livet. Med stor grad av respekt og ydmykhet bruker vi vår kunnskap om barns utvikling for å skreddersy en barnehagehverdag tilpasset hvert enkelt barn.

Samfunnet rundt oss er i stadig utvikling og endring, og det går fort. Vi vet lite om den verden våre barn møter som voksne, men vi vet mye om å støtte barns utvikling. Målet med vårt satsningsområde er å bygge opp en robusthet i hvert enkelt barn. Vi ønsker å sende fra oss barn som nyter og fryder seg over livets gode dager, men samtidig tåler de dårlige.

Ved å ha fokus på voksenrollen, barns medvirkning, god språkutvikling og psykisk helsefremmende lekemiljø gir vi barna mulighet for å utvikle en robusthet de vil ha nytte av videre.

Professor i helsepsykologi Arne Holte har utarbeidet 7 psykiske helserettigheter.

Vi har latt oss inspirere av hans påstand om at følelsen av å oppleve disse rettighetene kan bygge en god psykisk helse.

Nedenfor finner dere en presentasjon av hver enkelt helserettighet og hvordan dette vil se ut i praksis her hos oss.

1. Identitet og selvrespekt- Følelsen av at du er verdifull

Vi skal gi barna følelsen av å være et selvstendig individ, bli møtt og bekreftet for den de er. Vi vil synliggjøre barnas individuelle styrker i felleskapet og lære dem å sette pris på andres styrker. Dette kan føre til at barna godtar og respekterer seg selv og hverandre som de er.

- Vi møter barna på følelsene sine og hjelper med å regulerer dem. Vi speiler følelsesuttrykk til barna og setter ord på det de gjør og opplever. Samtidig setter vi ord på hva vi og andre gjør og opplever. Dette kalles selvsnakk og parallellsnakk.
- Eksempel på 1 år: "Oi nå tømte du hele dyrekassen. Det var gøy og lage høy lyd. Oi oi oi. Nå legger alle dyrene på golvet. Vi kan leke med dem. Kan du finne kua.....?" Ellers kan vi si: " Nå må vi legge dem tilbake i kassen. Kan du legge kua oppi kassen, der kan jeg legge grisen oppi?" Det er viktig vi avventer på barnas bekreftelse etter hver utsagn. Både verbalt eller nonverbalt. Vi kan gjerne invitere andre barn med i leken og ryddingen.

Barn skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli bedre kjent med egne og andres følelser.

Rammeplan 2017

2. Mening i livet - Følelsen av at du er en del av noe større, at det er noen som trenger deg

Vi i Rishagen skal gi barna følelsen av at de er en del av noe større og at det er noen som trenger dem. Det er viktig for oss at barna blir sett som den de er, og at de ser og møter andre for den de er. Barna skal bli verdsatt, og vi skal hjelpe dem med å verdsette og glede andre. Barna skal få opplevelsen av at de kan hjelpe, trøste, glede andre og erfare at andre barn møter dem slik.

- Vi gir barna små oppgaver i hverdagen for eksempel «dagens hjelper». Det er viktig at barna hjelper hverandre. Eksempel: «Det er vanskelig å lukke sin egen glidelås. Det er mye enklere hvis man lukker glidelåsen til hverandre.» Eller: «Det kan være en stor hjelp at en 1-2 årring gir en annen en hånd for å komme over en hinder på lekeplassen.»
- For at barna opplever å bli sett, hører vi alle barna. Alle barn velge sanger og aktiviteter i samling. Vi tar oss tid å lytte til hvert enkelt barn, spesielt hvis det tar litt tid til svaret kommer.
- Tips til foreldre: Det er viktig for barna at de har små oppgaver i hjemmet. På denne måten opplever de seg som en viktig del av familien. Hvis det er de voksne som ordner alt for barna, kan barna få oppfattelsen at de er til bry eller jobben til de voksne.

3. Mestring - Følelsen av at du duger til noe, at det er et eller annet du får til.

Vi skal gi barna følelsen av at de duger til noe og at de mestrer, der er et eller annet de få til. Barna skal få mulighet til å utforske og prøve på og øve seg, og klare seg selv. På denne måten opplever barna mestring hele veien. Vi gleder oss sammen med barna over hvert lille milepæl på veien. Barna skal få ytre sine egne ønsker og meninger og oppleve å bli møtt og hørt. De skal oppleve at deres meninger er viktig i barnehagehverdagen, og andres meninger er like viktig. Vi vil gi barna opplevelsen av og skape noe sammen med andre – å mestre sammen.

- Vi mestrer sammen når vi rydder sammen, dekker på bordet, bygger sammen inne eller ute, starter på en kjekke lek som inviterer mange barn å være med på.
- Vi tar barna med til praktiske oppgaver i barnehagen, som å fylle på vaskemaskinen eller reparerer ting som har gått sund. Eksempel: Et bar finner en bok som har godt sund. Vi inviterer barnet til at bli med til at reparer boken, henter det nødvendige materiale og reparerer den sammen.
- Vi tar oss tid, og gir slik vi gir barna mulighet til å gjør og øve tingene i sin egen tempo. For eksempel ved av og påkledning i garderoben skal vi gi barna veiledning, oppmuntring og assistanse, for at bana mester selv.

4. Tilhørighet - Følelsen av at du hører til noen, at du hører hjemme et sted

Følelsen av å ha den der interne humoren sammen med andre, og å ha et felles kultur har stor verdi. Fellesskap kan hjelpe barna med å oppleve sterkere tilhørighet innenfor en ny barnegruppe. Når barn opplever overganger er det viktig å ha en sammenheng mellom å kjenne til når en møter det ukjente. I barnehagen er vi opptatt av å brygge bro mellom det forutsigbare og det nye. Selve opplevelsen av tilhørighet for barna kan komme gjennom at barnegruppen deler verdier og væremåter.

"Å gi barn en indre tro på at de er noe verdt er helt avgjørende i dag."

Per Schultz

Følelsen av både inkludering, samt ekskludering står sterkere enn barns følelse av egen identitet. Det er derfor viktig å ta utgangpunkt i barnas interesser for å forsterke deres fotavtrykk i miljøet som skapes i barnehagen. Dette får vi til gjennom å:

- Ha tett samarbeid med dere foreldre om hva som er barnas behov, meninger og interesser for å tilrettelegge mest mulig for en god overgang.
- Snakke med og observere barnas adferd og interesser. Trengs det å føre inn nye elementer i leken? Hvilke bøker liker barnet å lese hjemme nå?

5. Trygghet - Følelsen av at du kan tenke, føle og utfolde deg uten å være redd

Opplevelsen av trygghet er helt nødvendig for at barn skal kunne utforske. Når barn møter motgang trenger de hjelp av en trygg voksen til å håndtere inntrykkene, slik at de kan ta med seg verktøy videre i livet som gjør de robuste til å møte lignende motgang senere. For å tilrettelegge for trygghet er det viktig å:

- Være tilgjengelig for barnet. Støtt, oppmuntre og veiled barnets utforskning ved behov. "Jeg ser at du balanserer. Klarer du å balansere helt over til andre siden?" Gjennom å vise varme, sette ord på barnets handlinger og oppmuntre til utforskning viser du at utforskning og nysgjerrighet er sunt og naturlig.
- Hjelp barnet FØR det møter motgang. På veien i barnets utforskning er det viktig å ramme inn barnet slik at det ikke møter uheldige situasjoner eller verste fall setter seg selv i fare. Still gjerne spørsmål til barnet. "Hvordan klarer du å klatre ned fra treet?" Få barnet med på å vurdere sine handlinger, istedenfor å løfte barnet ned når du ser barnet har klatret farlig høyt opp.
- Hjelp barnet å regulere følelser. Hvis barnet så faller ned, trenger det omsorg, varme og bekreftelse. Det ER vondt å falle, og det var nok veldig skummelt. Ved å bekrefte barnas inntrykk er vi med på å forsterke barnets selvbilde og verktøy for å regulere seg selv.

6. Deltakelse og involvering - Følelsen av at det faktisk spiller en rolle fro noen andre hva du gjør og ikke gjør

I barnehagen, i hjemmet og i samfunnet for øvrig, trenger barna at det skapes gode arenaer der de kan få anledning til å koble seg på et fellesskap som gir dem en følelse av at det faktisk spiller en rolle for noen andre hva de gjør og ikke gjør. Barna skal få oppleve anerkjennelse for sine initiativ, men også bli utfordret til å ta del i praktiske gjøremål i hverdagen. For å oppnå disse målene kan vi som voksne:

- Være tydelige på hva slags adferd vi ønsker å se blant barna. Vi kan for eksempel gi ros til barn som velger å dele leker med andre barn, eller framsnakke barn som inkluderer andre barn i lek.
- Noen barn er ikke redd for å komme med ideer til hva vi kan gjøre i barnehagehverdagen. I slike situasjoner er det av stor betydning at vi voksne tar imot ideene på en måte som gjør de føler seg hørt og sett, og at barna opplever at ideene deres blir satt ut i live. Det som er minst like viktig, er at vi voksne også ser signalene/hintene fra de stille barna – hva er det de gir uttrykk for at de ønsker å fylle barnehagehverdagen med?

7. Fellesskap - Følelsen av at du har noen du kan dele tanker, følelser og erfaringer med.

Følelsen av felleskap oppnås gjennom felles opplevelser og at man føler at de andre bryr seg om deg. I et godt fellesskap skal det være rom for at barna kan komme med sine ulike personligheter. De skal få muligheten til å dele sine følelser og tanker, slik at de andre blir kjent med hvem den enkelte er. Hvordan kan vi oppnå dette?

- Vi voksne kan legge til rette for turer og andre felles opplevelser som byr på spenning, humor, samarbeid med mer.
- Barna skal få oppleve at de selv kan gjøre en forskjell for at de selv og andre skal føle seg inkludert i fellesskapet, gjennom å invitere andre barn inn i leken.
- Vi kan dele barna i mindre grupper der det er rom for at hver enkelt blir hørt.

SENSITIVE VOKSNE – TRYGGE OG ROBUSTE BARN

Når barnet ditt balanserer på de glatte steinene over bekken er det godt å vite at de har støtte i ryggen. Risikoen over bekken vekker en spennende følelse i magen. «Tenk hvis jeg faller uti vannet?»

I Rishagen ønsker vi å vekke barnas utforskertrang, og oppmuntre dem til å ta den der litt utfordrende og eventyrlige snarveien, i stedet for å alltid gå på den trygge stien.

Når barna vet at de har en trygg voksen med seg som heier, oppmuntrer og holder hånda, er det så mye lettere å utfordre seg selv. Og lek og utforsking er jo nettopp dette: å vurdere risiko i trygge omgivelser.

Og det er akkurat her, i avgjørelsen om å ta den kronglete veien, at barnet ditt har mestret og blitt enda litt mer robust. For det er ikke så nøye om barnet klarer å komme over helt selv. I Rishagen vil vi at barna skal være trygge på at hvis de faller, så er det en voksen tilstede . Tilgjengelig til å sette ord på de vonde følelsene og være i følelsene sammen med barna. Samtidig som vi deler gledene sammen om å mestre og å prøve noe nytt!

Det er nettopp denne balansen mellom å støtte barnas utforskning, og å hjelpe dem med selvregulering og oppmuntring som er grunnlaget for Trygghetssirkelen.

Trygghetssirkel praksisen er ikke noe Rishagen har dratt opp av hatten. Den er basert på forskning og teori om hvordan man kan skape trygge relasjoner mellom barn og omsorgspersoner.

Vi er oppmerksom hele veien på hvilket sted i trygghetssirkelen barnet befinner seg og hvor de trenger vår assistanse.

Trenger barnet hjelp/ assistanse til at gå ut og utforske?

Trenger barna hjelp/ assistanse til å komme i det trygge fang for å lade?

Barnet som prøver grenser behøver at vi gleder oss over viljen og kreativiteten deres, og at vi formulerer trygt og tydelig våre forventninger til barnet. Reglene må derfor være tydelig, synlig og forståelig for barna.

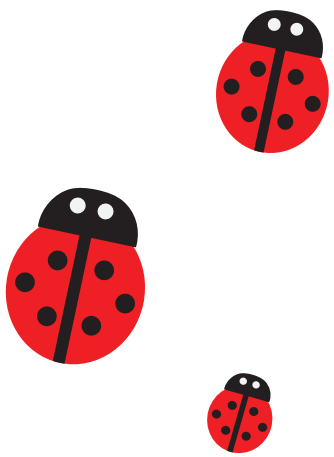

Trygghetssirkelen

Foreldre med fokus på barnets behov

© Cooper, Hoffman, Marvin, & Powell, 1999

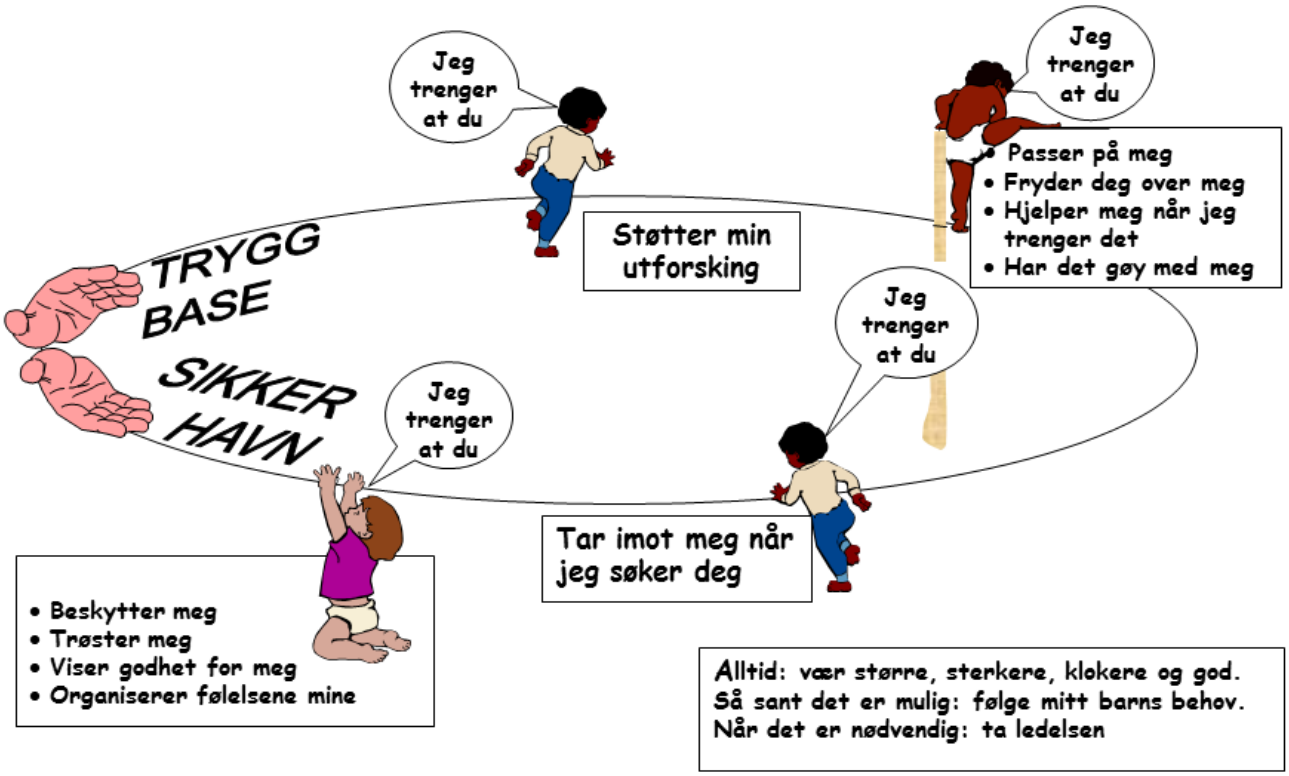

3 VÅRT VERDIGRUNNLAG

BARN OG BARNDOM, DEMOKRATI, MANGFOLD OG GJENSIDIG RESPEKT, LIKESTILLING OG LIKEVERD

I Rishagen støtter vi barnas ideer, innspill og viser fleksibilitet i forhold til planer. Vi legger til rette for at barna får medvirke. Ved å medvirke får barna en kompetanse som de vil få bruk for resten av livet som samfunnsborger og medmenneske. Disse er kompetanser de kan bruke til samarbeid og ivaretakelse av egne behov. Gjennom medvirkning gir vi dem erfaringer hvor de opplever at deres innspill teller og er viktig for fellesskapet. De får øvd seg på å si ifra, fremfor å være tause aktører i eget liv.

Hos oss jobber vi med demokrati ved å ha fokus på å gi barna følelsen av å være en del av et fellesskap, og ved at alle skal få anledning til å ytre seg, bli hørt og delta. Vi har fokus på at alle barn får bli kjent med nærmiljøet, og får skape forståelse og innblikk i hvordan et samfunn fungerer.

Vi henvender vi oss til barna som et medmenneske. Vi tilpasser oss etter barnas intensjoner, behov, erfaringer og interesser, og barna får erfare at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på. Hos oss skal mangfoldet anerkjennes og benyttes som en ressurs. Det er altså rom for alle barn, uansett hvor de kommer fra eller hva de har med seg av tidligere erfaringer. I Rishagen viser vi respekt for barna som meningsskapende personer. Det vil si at vi skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn. Barnehagen har som mål å motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet.

BÆREKRAFTIG UTVIKLING

I Rishagen ser vi på bærekraft som noe mer enn å resirkulere søppel og ta hensyn til naturen rundt oss. Vi har selvsagt fokus på akkurat dette i hverdagen, men ser nytten av å se begrepet i en større sammenheng. Kort fortalt ønsker vi å la barna få erfare, oppdage og utvikle seg sammen med trygge voksne i naturen. Ved at barna får gode erfaringer, vil dette være verdifulle minner som de tar med seg videre i livet. Vi tror at dette trolig kan være med å påvirke deres syn på naturen og evnen deres til å ta vare på den. Vi ønsker at barna skal se seg selv i en større sammenheng og erfare at de valgene vi tar, kan få konsekvenser for fremtiden.

Rike naturopplevelser er noe vi verdsetter høyt i vårt bærekraftarbeid her i Rishagen. I og rundt barnehagen vår har vi muligheter til unikt pedagogisk arbeid, til stor nytte for barna. Her vil de få oppleve natur og årstider på nært hold. Dette gjør vi sammen med andrei sosiale felleskap og bygger dermed relasjoner over noe vi erfarer sammen. Her er det gode muligheter for barna til å utvikle en respekt ovenfor natur og hverandre, i tillegg til en ansvarsfølelse for vår felles fremtid.

Her i barnehagen vil vi som tidligere nevnt gi barna erfaringer med å bli sett, hørt og bekreftet. Vi mener at barn er verdifulle og har mulighet for å påvirke sitt eget liv. Barns skaperglede, undring og utforskertrang vektlegges i arbeidet vårt slik at de erfarer medvirkning i praksis. Veien blir til mens vi går og barna skal få sette kurs.

I praksis vil dette bety at vi ønsker å ha fokus på:

- Turer året rundt for å gi barna varierte naturopplevelser og gode erfaringer
- Fokus på vennskap og fellesskap
- Innhente erfaringer og kunnskap om dyreliv i naturen
- Støtte og utvide barnas utforskertrang og skaperglede
- Fokus på å spre glede
- Fokus på barns medvirkning
- Måltid i naturen

Tillit er det stoffet nysgjerrighet blir til av. Tillit gir mot og lyst til å gå på oppdagelsesreise i den andres verden.

Per Fuggeli

LIVSMESTRING OG HELSE

I Rishagen ønsker vi å kunne bidra til at alle barn opplever trivsel, livsglede og mestring. Vi ønsker samtidig at vår barnehage skal være et trygt sted for alle barn. Det innebærer blant annet aktive voksne som støtter barna i motgang, utfordringer, i tillegg til å la barna bli kjent med egne og andres følelser. Vi ser at ved å jobbe målrettet for at alle barn skal få kjenne på mestringsopplevelser, fellesskap og anerkjennelse, vil gjøre til at de får erfare samspill som bygger vennskap. Noen ganger opplever vi barn som havner i et uheldig samspill med andre. I disse tilfellene har vi fokus på å veilede barna, slik at alle barnheller får oppleve gode, nære samspill. Vi mener at alle barn skal få en følelse av tilhørighet, i tillegg til aktiv deltakende i et større fellesskap og bli inkludert.

Livsmestring handler blant annet om å skape trygghet og tro på egne evner her og nå, og i fremtiden. Vi i Rishagen mener vi kan gjennomføre dette ved å gi støtte til å mestre motgang, håndtere utfordringer og regulere følelser.

Vi ønsker å fremme barnas bevegelsesglede og motoriske utvikling, ved å daglig ha fokus på fysisk aktivitet. Her vil barnas psykiske og fysiske helse stå i fokus. Når barna er blitt trygge, ønsker vi å inkludere dem i for eksempel matlaging,. Dette for å gi dem et grunnlag til å utvikle matglede og gode, og sunne helsevaner.

Hos oss foregår måltidene foregå innendørs og utendørs.

"Barn er jordens levende blomster"

Maksim Gorkij

4 BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD

Barnet først - FUS metoden

Den magiske grønne ballen forvandler plutselig alle til store rosa pingviner. Sølepytten er det eneste trygge stedet nå. Heldigvis kan man hoppe og sprute slik at sølevannet redder de som står nærmest. Barnas univers er et fantastisk sted å være.

Barnet først er et helthetlig system for å styrke de ansattes kunnskap og handlingskompetanse.

Det består av tre ulike hovedområder som sammen bidrar til å styrke barns allsidige utvikling; sosioemosjonell støtte og veiledning, organisering og ledelse samt læringsstøtte.

SOSIOEMOSJONELL STØTTE OG VEILEDNING

Positivt klima og negativt klima: smil, latter, entusiasme, positiv kommunikasjon, respekt for hverandre, fravær av straff, hån, kjeft, sarkasme og erting.

Sensitive voksne-trygge barn: hjelper barna med konflikthåndtering, er oppmerksom, bidrar til trygghet.

Barns perspektiv og medvirkning: viser fleksibilitet, ivaretar barnas perspektiv, lar barn utrykke seg.

Emosjonskompetanse: identifiserer og forstår egne følelser, bruker følelser til å navigere i sosiale interaksjoner, bruker emosjonell bevissthet til å veilede i problemløsning, håndterer frustrasjon og er i stand til å vente på det man vil ha, forhindrer at stress og uro overvelder evnen til å tenke klart og har kontroll over hvordan og når man uttrykker følelser.

Emosjonsveiledning: er bevisst barnets følelser, er tilstede, oppretter kontakt med barnet, viser forståelse og aksept for barns følelser (bruk kroppsspråk, pust, tone og evt. ord). «Går inn i følelsen»/ navngir følelsen. Hvis nødvendig, hjelper og støtter barnet i problemløsningen (trøst, pek ut en retning, assister, sett grenser).

ORGANISERING OG LEDELSE

Gruppeledelse og veiledning: er proaktiv og forebygger, gir trygge og forutsigbare rammer.

Tilrettelegge for lek, læring og overganger: klare rutiner, sikrer flytende overganger, barna kjenner til regler, lite venting.

Variasjon: varierte materialer i barns høyde, barnefokus, effektiv tilrettelegging.

LÆRINGSSTØTTE

Begrepsutvikling, forståelse og dybdelæring: integrerer ny kunnskap til etablert kunnskap, bidrar til økt kunnskap knyttet til hverdagsopplevelser, skaper sammenhenger i barnas liv, utfordrer til barns tenkning og problemløsning

Tilbakemeldinger: bruker hint og gir verbal eller fysisk støtte til barnas læring og mestring, forklarer begreper og hendelser, utvider, gir gode og konkrete tilbakemeldinger, anerkjenner innsats og gjennomføring.

Språk: hyppige samtaler, frem- og tilbake utvekslinger, stiller åpne spørsmål, repeterer barnas utsagn, selvsnakk, parallellsnakk, variert språk, forklarer ord og knytter ord til hendelser/erfaringer her og nå.

Egenledelse i lek og læring: støtter barn i sin utvikling av egenledelsesfunksjonene; planlegging, organisering, arbeidshukommelse, fleksibilitet, selvregulering, selvmonitorering, igangsetting, samt tilrettelegger for et variert og rikt lekemiljø og deltar i barnas lek.

Slik arbeider vi med Barnet først

Satsingen er en barnehagebasert kompetanseutvikling, hvor hensikten er å utvikle barnehagens samlede kompetanse. Fokuset ligger på barnehagens prosesskvalitet, altså kvaliteten på voksen-barn relasjoner og kvaliteten på det pedagogiske arbeidet. Vi har opparbeidet oss en felles plattform med felles forståelse, slik at vi kan for å kunne jobbe med samme utgangspunkt mot felles mål.

Gjennom arbeidet med Barnet først har en samlet personalgruppe jobbet seg systematisk gjennom områdene og brukt det som rettesnor for hvordan det pedagogiske arbeidet ser ut i praksis.

Arbeidet med Barnet først knyttes tett opp til vår egen satsing "Robuste barn", hvor voksen- barn relasjonen er katalysatoren for læring og utvikling.

Arbeidet har ført til en større bevissthet til egen yrkesutøvelse og hvem vi er i møte med barn.

SPRÅK I BARNEHAGEN – MYE MER ENN BARE PRAT

Arbeidet med språk i barnehagen kobles direkte opp til domenet "Støtte til læring og kognitiv utvikling" i CLASS. Domenet handler om måten personalet utnytter muligheter for læring og språkutvikling gjennom utviding av barns tenking, støtte til problemløsing, vokabular og samtalekompetanse.

Støtte til læring og kognitiv utvikling har 3 dimensjoner:

Utvidelse av kognisjon

Fokuset her er ansatte som legger til rette for å la barna analysere og resonnere i lek, samtaler og aktiviteter. Barna får støtte til kreativitet og kunnskap blir integrert på tvers av aktiviteter og koblet opp mot barnas virkelige verden.

Kvalitet på feedback

Her er fokus hvordan ansatte bygger stillas og gir barna hint for å drive samtalen videre. Her skal det være mange vekslinger mellom barn og ansatte. De ansatte skal sette i gang tankeprosesser, gi informasjonen barna trenger for å tenke videre, oppmuntre og bekrefte barnas tankeprosesser.

Språkstøtte

Ansatte skal legge til rette for samtaler og sørge for at de varer over litt tid gjennom å stille åpne spørsmål. De ansatte skal også gjenta og forklare barns innspill og tanker, og fortelle hva de selv holder på med i en aktivitet. Dette for å sette ord på det som skjer. I tillegg skal de ha fokus på avansert språk, istedenfor å forenkle språket sitt sammen med barn.

Ett av våre viktigste verktøy i møte med verden er nettopp språket vårt. En trenger ett godt språk i møte med andre mennesker for å gjøre seg forstått, uttrykke tanker, følelser og meninger og å vise hvem en er. Våre tanker er at et robust barn har opparbeidet seg en god språkforståelse, et godt ordforråd og bred begrepsforståelse.

Vi har flere pedagoger med videreutdanning innen barns språkutvikling og språklæring, som gir barnehagen et språklig kompetanseløft. Barn lærer språk best gjennom å være språklig aktive. I Rishagen skal vi bidra til at barn leker med språk, symboler og tekst og vi skal stimulere til språklig nysgjerrighet.

En dag i barnehagen består av utallige hverdagssituasjoner der barna kan bruke språket aktivt. Et godt språkstimulerende miljø er preget av et personale som bruker språket i samspill med barna hele dagen. Vi er opptatt av å være gode språkmodeller for barna gjennom å:

- Bruke åpne spørsmål hvor vi inviterer til samtale.
- Gi barna tid.
- Bygge gode relasjoner hvor det er trygt å utforske språket.

Personalet skal la barna utforske ulike skriftspråkuttrykk som for eksempel lekeskrift, tegning og bokstaver.

På liten base har vi blant annet tilgjengelig papir, fargeblyanter og bøker for barna. På stor base er barna i tillegg til dette med på å skape egne tekster.

Vi bruker bøker aktivt i hverdagen og og tar blant annet i bruk dialogisk lesing som et verktøy for å få barna språklig aktive. Dette nnebærer at vi er opptatt av å skape samtaler rundt bøkene. Når man leser sammen på en slik måte får barn hjelp til å sette ord på egne tanker, opplevelser og følelser.

Barnehagen har en unik posisjon hvor vi kan oppdage og gi støtte til barn som har språklige utfordringer. Tidlig innsats betyr at barnehagen skal sette inn tiltak tidlig hvis det er behov for det. Det innebærer å avdekke eventuelle språkvansker på et tidlig tidspunkt, som blant annet kan være med på å forebygge lese- og skrivevansker i skolealder.
For å kunne danne oss et best mulig bilde av barnets språkutvikling bruker Rishagen kartleggingsverktøyet TRAS på alle våre barn. Hensikten med å observere barns språk er å se hvor langt de har kommet i sin språkutvikling, for så å møte barna der de er.

Målet er at TRAS skal bidra til at barn som strever med sin språktilegnelse skal få hjelp på et tidlig stadium i utviklingen. TRAS vil sikre at alle barn får den språklige stimuleringen de trenger.

I Rishagen skal vi:

- Gi barna førstehåndserfaring ved direkte sanseerfaringer; ta på, lukte, smake, høre.
- Legge til rette for konstruksjonslek hvor barna får eksperimentere, resonnere og analysere.
- Legge til rette for samtaler med problemløsing, sammenligning og klassifisering.
- Stille åpne spørsmål som hvordan, hva og hvorfor.
- Fokusere på tur-taking hvor vi tar utgangspunkt i det barnet er opptatt av, fanger det opp og responderer.
- Sette begrep i sammenheng med hverandre, integrerer nye begreper og kobler det opp

5 BARNS MEDVIRKNING

«Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.»

(Rammeplan for barnehagen 2017)

SLIK SIKRER VI BARNS MEDVIRKNING

Barns medvirkning er viktig for barnehagemiljøet! Men hva er egentlig barns medvirkning? Handler det om å velge farge på koppen, eller om vi skal tegne eller male i dag? Nei - det kalles medbestemmelse. Barns medvirkning handler om at barna skal få oppleve at de har innflytelse på det som skjer i barnehagen. Når barna opplever at deres interesser og opplevelser blir tatt hensyn til, og at voksne og barn samtaler om det som skjer, erfarer de at de påvirker og medvirker i egen hverdag. I Rishagen FUS barnehage tar vi alle barn på alvor, og hos oss skal barna få kjenne at barnehagen er til for dem! Vi ivaretar barnas verdighet og hvordan vi anerkjenner og møter dem. Vår jobb er å legge til rette for gode relasjoner og aktiviteter der barns medvirkning har stor plass.

Personalet skal støtte barnas ideer og innspill og vise fleksibilitet i forhold til planer. Barns medvirkning er ikke det samme som å la barna bestemme alt selv men at deres stemme blir lyttet til og tillagt viktighet og vekt. Gjennom å la barna medvirke gir vi dem en kompetanse de vil ha bruk for resten av livet som samfunnsborger og medmenneske. En kompetanse de kan bruke til samarbeid og ivaretakelse av egne behov. Gjennom medvirkning gir vi dem en erfaring hvor de opplever at det deres innspill teller og er viktige i ett felleskap. De får øvd seg på å si ifra istedenfor å være tause aktører i sitt eget liv. Barns rett til medvirkning betyr at vi må legge til rette for å involvere barna i det som skjer. Og at det skal ta utgangspunkt i barnas alder og modenhet.

Så – hvordan ser barns medvirkning på liten base og stor base ut:

Liten base:

På liten base må vi være observante på barnas nonverbale innspill, gjennom mimikk og kroppsspråk. Vi må tolke signaler og «tone oss inn» på barnas interesser, utforskning og behov. For å få til dette, er det avgjørende at vi skaper gode relasjoner helt fra start – allerede i tilvenningen starter barnas påvirkning.

Når vi kjenner barna godt og har gode relasjoner i bunn, er det enklere for oss å spille videre på det barna viser interesse for gjennom spontane aktiviteter. Vi er tilstede «her og nå», og fanger opp signalene barna kommer med – og handler gjennom dem.

Ut ifra barnas interesser, skal vi ordne til et lekemiljø som innbyr til variert lek. Barna får på denne måten sette sitt preg på avdelingens lekemiljø.

Vi ser at barna tidlig viser interesse for å hjelpe til med daglige gjøremål. Gjennom ordningen med «dagens hjelper» får barna mulighet til å delta i hverdagslige ting. Hvilke pålegg skal vi ha på tralla i dag? Hvilken frukt skal vi ta med å skjære opp til fruktmåltidet? Klarer vi å få alle klutene inn i vaskemaskinen?

Når gode relasjoner ligger i bunn, er det enklere for personalet å oppfordre og utfordre barna. Vi legger til rette for at barna skal bli mest mulig selvstendige, gjennom alt fra påkledning, til det å si ifra og dele meninger.

Stor base:

På stor base har barna i større grad muligheten til å påvirke gjennom språket. De kan fortelle hva de er interesserte i og hva som opptar de, hver eneste dag. Kanskje de har sett en flyvende enhjørning på vei til barnehagen? Eller en dinosaur som rutsjet på lekeplassen? Personalets oppgave er å observere, lytte å samtale med barna. Hva leker barna med? Hva snakker de om? Hvilke spørsmål har de, og hva undrer de seg over?

Dette krever at de ansatte er fleksible, tilstede og påkoblet.

Lekemiljøet endrer seg også i takt med hva barna interesserer seg for. Nytt temaarbeid – nytt lekemiljø. Da samtaler vi med barna om hva de trenger for å utfolde seg i leken. Hvilke bilder skal henge på veggen? Hvilke leker trenger vi? Hva kan vi gjøre for at rommet skal bli SUPERKULT?

Her er et eksempel på barns medvirkning på stor base:

I desember 2021 så de aller fleste barna på julekalenderen: «Kristiania magiske tivoliteater». I barnehagen gikk samtalene om Luka, magi, trylling og teater. Etter juleferien startet vi opp med tema «Den magiske verden» der trylling var i fokus.

Barna fikk være med på hele prosessen. Hva tenker vi dette temaarbeidet skal være? Hva trenger vi for å leke den magiske verdenen? Barna ramset opp en hel liste. Blant annet tryllestaver, magiske kapper, hatter, trylletriks osv. Barna er med på hele prosessen.

6 SAMARBEID

Personalet i Rishagen legger stor vekt på å bygge gode relasjoner til alle foreldre. De er vår viktigste samarbeidspartner når vi sammen skal gi barnet det beste vi har å tilby.

Fra første møte setter vi fokus på foreldresamarbeid og legger til rette for å bli godt kjent både før og under tilvenningsperioden, og i hverdagens møtepunkt.

Foreldres tilbakemeldinger og innspill bidrar til vår refleksjons, kompetanseutvikling, og videre utvikling av egen praksis. Foreldres syn på oss er ett blikk inn i vår hverdag, som vi tar imot med takknemlighet.

Her i Rishagen har vi ett velfungerende SU med gode foreldre representanter.

Vi møtes jevnlig og tar opp saker som er viktige for barnehagen, barna og foreldrene.

SU godkjenner hvert år årsplan for nytt barnehageår og kommer med viktige innspill fra barnehagens foreldregruppe.

Vårt ønske er at vi, og vårt nærmiljø her i Solbakkane skal fungere som en landsby som sammen tar ansvar for neste generasjon.

Her ønsker barnehagen å være ett sentralt møtepunkt de første årene av ett barns liv, før vi sender de videre til skolene i Gjesdal.

Siste året i barnehagen sørger skolene for flere møtepunkt og begynner tilvenningen tidlig. Barnehagen går i tillegg tur til de aktuelle skolene for våre barn og benytter uteområdene til lek og utforskning.

Barnehagen har ett tett samarbeid med kommunalsjef for oppvekstområdet og barnehagesjefen i Gjesdal. Her får vi mulighet til å delta på kommunens kompetanseutvikling og kvalitetsarbeid, samtidig som vi får mulighet til å bidra inn med vår kompetanse og egenart.

Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT) bidrar som et støtte- og hjelpeapparat for barn som har behov for spesialpedagogisk hjelp i barnehagen. De kobles på gjennom en henvisning fra barnehagen og hjelper til med tilrettelegging av tilbudet for barn med behov for spesialpedagogisk hjelp i barnehagen.

Her i Gjesdal er vi så heldige å ha Familiesenteret. Dette er ett lavterskel tilbud foreldre kan ta kontakt med direkte for veiledning og støtte, om hverdagen skulle skulle hverdagen røyne på. Her jobber det dyktige veiledere med mye erfaring og kompetanse.

Summen av alle våre samarbeidspartnere er stor, og danner ett trygt og solid nettverk rundt barna våre på veien inn i framtiden.

7 OVERGANGER

OVERGANG HJEM/BARNEHAGE

Når barnet ditt skal starte i barnehagen bruker vi ofte trygghetssirkelen som utgangspunkt for å forklare hvordan vi jobber. På den måten kan vi si at "vi ser barnet innenfra". Dette det vil blant annet si at vi bidrar til å støtte barnas behov for tilknytning og utforskning. Et barn som blir sett innenfra utvikler god psykisk helse, sosial kompetanse, blir robuste og selvstendige. Den gode selvfølelsen kommer samtidig som det opplever mestring og glede. For å opprettholde noe som er kjent fra før for barna kan det være naturlig å snakke om et overgangsobjekt. Winnicott beskriver et overgangsobjekt som noe et barn har med seg følelsesmessig,. Dette kan binde to verdener sammen (Tveitereid, 2019), for eksempel hjem og barnehage. Ved oppstart i barnehagen kan et overgangsobjekt for eksempel være en kosefille, bamse eller dukke som barnet kjenner til fra hjemmet.

Foreldreaktiv tilvenning

5 dagers tilvenning betyr at ved oppstart er foreldre til stede sammen med barnet i minimum fem hele dager. Foreldre deltar aktivt i praktiske oppgaver i barnehagen, og har hovedansvaret for barnet i lek, stell og måltid. Kontaktpersonen fra barnehagenvil være i nærheten og vil nærme seg barnet gradvis i samspill med foreldrene.

Hva vil det si med 5 dagers tilvenning?

Informasjon

Barnehagen skal sikre tidlig og god informasjon til foreldrene. Dette i form av et informasjonsskriv, samt informasjon om kontaktperson med bilde. Nye foreldre vil også få foreldremøte i juni, og besøksdager for barn og foreldre før oppstart. På foreldremøte vil dere blant annet få kurs i trygghetssirkelen

God tid til oppstart

I perioden etter tilvenning anbefaler vi at barna har kortere dager. Ser vi at barnet har behov for lengre tilvenningsperiode etter disse 5 dagene, kan oppstarten utvides ved behov. I følge Tveitereid (2019) er det utviklende når barn opplever mestring ved oppstart i barnehagen. Samtidig argumenterer hun for at tilvenning tar tid og barn er forskjellige. Å starte i barnehagen kan være en påkjenning for barna og forskning har vist at barna blir utsatt for stress. Dette er helt normalt og stressnivået vil gå ned etter hvert. Stresset barna opplever kan få utløp i form av at rutinene for søvn blir forstyrret, og de kan og bli urolige på ettermiddagen hjemme etter barnehagen. Grunnen for dette er at når barna er sammen med sine foreldre sine, klarer de å regulere følelser bedre. For å redusere dette stressnivået, anbefaler vi korte dager etter endt tilvenning. Det er også viktig at barn og foreldre har gode og rolige ettermiddager sammen.

God struktur og organisering

Før oppstart vil vi ha planlagt tilvenningen godt og ha skapt en god plan for de barna som fortsetter på avdelingen. Dette innebærer blant annet en fast dagsrytme hver dag som vil være tydelig for barn og foreldre. Det å ha faste aktiviteter, sanger og regler hver dag skaper forutsigbarhet for barna.

Vi ønsker også aktivt bruk av overgangsobjekter og "huset mitt" (bilder av barnas egen familie). Samtidig er vi fleksible for å ivareta ditt barns behov. Kanskje er det behov for to hviler? Målet vårt er at overgangen fra hjem til barnehage skal være forutsigbar for ditt barn.

Ikke ver et 1-tall på jorden, bry deg om flokken din.

Per Fuggeli

Trygghetssirkelen som pedagogisk verktøy

For at tilnærmingen til barna skal oppleves tryggest mulig, ønsker vi å bruke foreldrene til å tolke og forstå barna. Dette gjør vi gjennom å observere samspill mellom foreldre-barn og barn-barn. I samspill med foreldrene vil personalet aktivt bruke sin fagkunnskap og veilede gjennom trygghetssirkelen. Vi vil ha en oppstartsamtale før tilvenning med hver enkelt familie hvor vi vil ha fokus på relasjon, tidlig innsats og interkulturell kompetanse. Etter oppstart vil pedagogisk leder evaluere ettergitte kriterier, der foreldrene inviteres inn i evalueringen gjennom samtaler. I likhet til tilvenning, er denne overgangen også en stor omveltning og en «ny start» for barna. Når man starter på stor avdeling skal man bli kjent med nye rom og gjerne nye voksne og det er flere barn per voksen. Derfor er det viktig at personalet skaper situasjoner som fremmer tilhørighet og bevarer den gode fellesskapsfølelsen for barna.

OVERGANG BASE/BASE

Overgangsobjekt og den trygge voksne

På lik linje som i overgangen «tilvenning», altså overgangen hjem – barnehage, er et overgangsobjekt like sentralt i denne overgangen. Ettersom det er viktig i alle overganger at barna får beholde følelsen av tilhørighet og kjenne på en kontinuitet, vil noen kjente voksne fra den trygge, og kjente avdelingen bli med i overgangen til stor avdeling. Oftest ser vi at de aller fleste barn mestrer å gå inn i nye relasjoner med nye voksne, der de skaper ny tilhørighet og fellesskapsfølelse.

Lytte til barnas signaler

De nye voksne går aktivt inn i samspill sammen med barna og de trygge voksne, for å lære og lytte til barnas signaler. Dette vil til slutt gjennom godt og bevisst arbeid resultere i at de nye voksne også blir trygge voksne som kan forstå barna, og forstå hvorfor, samt hvordan de de reagerer i ulike situasjoner (Abrahamsen, 1997).

Bevissthet i vårt arbeid

Abrahamsen sin forskning tyder på at fagutdannet personale ofte ikke anvender sine kunnskaper og kompetanser rundt tilknytning og emosjonell tilgjengelighet i praksis. Videre nevner hun at konsekvensen av dette er at fagkunnskapen anvendes usystematisk og sporadisk i barnehagemiljøene (Abrahamsen, 2015). Dette er noe vi i Rishagen har stort fokus på, og ønsker å motarbeide. Ved å ha stor bevissthet rundt vårt arbeid, samt å strebe etter å være et faglig personale, vil vi skape best mulige overgangssituasjoner for våre barn.

OVERGANG BARNEHAGE/SKOLE

Når barn starter på skolen, opplever de en form for brudd, i det de begynner noe nytt. Det er nye rutiner som skal læres, nye rom man skal bli vant med og nye voksne man må forholde seg til. For at ikke alt det nye skal bli for overveldende, snakker vi ofte om å ivareta en form for kontinuitet for barna. Altså, å opprettholde noe av det som er kjent for dem fra før. Kontinuitet vil si at noe går igjen, altså en sammenheng som gir barna mening (Hogsnes & Moser, 2014).

Barn og foreldre skal føle seg trygge på at både barnehage og skole gjør sitt beste for å skape kontinuitet og sammenheng. Overgangen fra barnehage til skole må ses på som en sammenhengende prosess fra siste året i barnehagen til første året på skole. De ulike aktivitetene skal synliggjøres og gi mening for både barna og foreldrene.

Overgangsobjekt i skolen

I overgang mellom barnehage og skole kan et overgangsobjekt være at skolen jobber videre med et tema som er kjent for barna i fra barnehagen.

Personalet i barnehagen får komme med innspill til skolen om hvem som bør gå i samme klasse. I denne forbindelse blir foreldre invitert til en overføringssamtale som vi går gjennom før vi sender denne informasjonen videre til skolen.

Robuste barn

Vi ønsker at barna skal være robuste med gode barndomsminner fra barnehagen som verdifull ballast i skolen og videre i livet. Robuste barn er som strå som kan bøye seg i vinden uten å knekke. Målet er at Rishagenbarna skal gå ut av barnehagen med et positivt selvbilde, være trygge og forskende, trives i lek og ha vennekompetanse. Barna skal føle glede ved at de er de eldste i barnehagen. De skal glede seg til resten av livet og vite at de har påvirkningsmulighet. Barna skal oppleve at jeg er verdifull, jeg er unik og jeg kan.

Referanser

Abrahamsen, G. (2015). Tilknytningsbaserte barnehager. Universitetsforlaget.

Abrahamsen, G. (1997). Det nødvendige samspillet. Tano Aschehoug.

H., & Moser, T. (2014). Forståelser av gode overganger og opplevelse av sammenheng mellom barnehage, skole og sfo. Nordisk barnehageforskning. doi:10.7577/nbf.625

Tveitereid, K. (2019). Sammenheng og kontinuitet: samtaler om overganger i små barns liv. Cappelen Damm akademisk.

8 BARNEHAGEN SOM PEDAGOGISK VIRKSOMHET

«Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen.»

(Rammeplan for barnehagen 2017)

LÆRENDE ORGANISASJON

I FUS er vi lærende barnehager. Personalet er i kontinuerlig utvikling, reflekterer over faglige og etiske problemstillinger, holder seg faglig oppdatert og er gode rollemodeller. Senge (2006) sier: "en lærende organisasjon er en organisasjon som kontinuerlig forbedrer sin evne til å skape sin egen framtid." Vi legger derfor vekt på at personalet utvikler sine evner og bygger sin kapasitet slik at barna møter omsorgsfulle og kompetente ansatte.

Våre metoder for å opprettholde en lærende organisasjon:

- Vi har fokus på å være i en prosess hvor vi alltid reflekterer rundt egen praksis.
- Vi har fokus på at alle møter skal være lærende møter.
- Systematikk rundt eget kvalitetsarbeid.
- Vi lager tiltaksplaner med utgangspunkt i CLASS observasjoner og rapporter.
- Stort fokus på tilbakemeldingskultur i forhold til praksis.
- Vi tilbyr veiledning til alle ansatte.
- Nyutdannende barnehagelærere får veiledning de første 2 årene for å sikre at deres kunnskap blir framhevet og blir en del av barnehagens praksis.
- Vi utnytter og deler alle ansattes spiss kompetanse inn på møter og ut mot foreldre.
- Planlegging, dokumentasjon og evaluering.

"Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen"

Kunnskapsdepartementet, Rammeplan for barnehagen, 2017, S.37

Planlegging

Målet med planlegging er å jobbe systematisk for å sikre at barna opplever et tilbud av høy kvalitet. Vi skal i tillegg gjennom planlegging sikre oss at vi bruker vår kompetanse og kunnskaper om barns utvikling som grunnlag i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal sørge for at det enkelte barnet og barnegruppen opplever progresjon. Observasjoner, dokumentasjon, refleksjon og systematisk veiledning er grunnlaget for alle våre planer.

Slik gjør vi det:

- Utarbeider periodeplan for en periode basert på satsing og årsplan. I planleggingen tar vi utgangspunkt i observasjoner fra barns lek og interesser.
- I planleggingen av perioder velger vi oss ut fokusområdet knyttet til rammeplanen og barnehagens årsplan. Målet er åpne og fleksible planer som skaper rom for barns medvirkning.
- Personalet på de ulike gruppene samarbeider om planene og hver enkelt ansatt får delegerte ansvar knyttet til de ulike fokusområdene.

Evaluering

Systematisk evaluering er viktig for å finne ut hvor vi befinner oss i forhold til målene vi har satt oss. Det handler om det kritiske blikket til egen praksis. Vi vurderer de erfaringene vi har gjort og opplevelsene barna har fått, i lys av de målsettingene vi har satt for arbeidet. Vi vurderer vår egen innsats i arbeidet med barn og ser dette i sammenheng med barnehagens uttrykte verdier. Både barns, foreldrenes og personalets synspunkter skal komme frem i denne vurderingen. Dokumentasjon skal danne grunnlaget for evalueringsarbeidet.

Slik gjør vi det:

- Bruker leder-, avdelings-, og personalmøter til vurdering og evaluering.
- Evaluerer perioden ved hjelp av evalueringsskjema tilhørende periodeplanen
- Systematisk veiledning av ansatte knyttet til satsing og utvikling av voksenrollen.
- Gjennomfører brukerundersøkelse for foreldrene
- Gjennomfører foreldresamtaler
- Gjennomfører medarbeiderundersøkelse for ansatte
- Gjennomfører barnesamtaler
- Vurderer prosesskvaliteten ved bruk av CLASS

Dokumentasjon

Dokumentasjon handler om å synliggjøre praksis. Vi vil bruke dokumentasjonen til å reflektere over hva barna lærer, kan og er opptatt av. Gjennom kontinuerlig refleksjon rundt egen praksis vil vi være i stadig utvikling i arbeidet med barna.

Dokumentasjonen gir også foreldre informasjon om det pedagogiske arbeidet og om hva barnet deres opplever, lærer og gjør gjennom hverdagen i barnehagen.

Slik gjør vi det:

- Dokumenterer Dagen i dag til foreldrene via MyKid
- Fokus på god dialog med foreldrene i levering- og henting
- Dokumentasjon gjennom det barna skaper
- Bilder og film på MyKid

Rishagen FUS barnehage

KONTAKTINFORMASJON

Rishagen FUS Barnehage
Fiolveien 1
4330 Ålgård

E-post: dl.rishagen@bhg.no

Tlf. daglig leder: 932 30 870